

Usnesení Nejvyššího soudu ČSFR ze dne 02.08.1991, sp. zn. Cf 4/91, ECLI:CZ:NS:1991:CF.4.1991.1

Číslo: 60/1991

Právní věta: Také za účinnosti čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, uvozené ústavním zákonem č. 23/1991 Sb. je pro posouzení toho, zda má soud podle zákona přezkoumávat rozhodnutí jiných orgánů (§ 244 odst. 1 o. s. ř.) rozhodné, za toto přezkoumávání ukládá občanský soudní řád nebo jiný zákon upravující rozhodování správních anebo jiných orgánů.

Soud: Nejvyšší soud ČSFR

Datum rozhodnutí: 02.08.1991

Spisová značka: Cf 4/91

Číslo rozhodnutí: 60

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Pravomoc soudu

Předpisy: 23/1991 Sb. čl. 36

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 60

Také za účinnosti čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, uvozené ústavním zákonem č. 23/1991 Sb. je pro posouzení toho, zda má soud podle zákona přezkoumávat rozhodnutí jiných orgánů (§ 244 odst. 1 o. s. ř.) rozhodné, za toto přezkoumávání ukládá občanský soudní řád 1) nebo jiný zákon upravující rozhodování správních anebo jiných orgánů.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSFR z 2. 8. 1991, [Cf 4/91](#))

Navrhovatel podal u Nejvyššího soudu ČSFR návrh na přezkoumání rozhodnutí federálního ministerstva vnitra z 18. 1. 1991, jímž mu nebyl přiznán příspěvek za službu (podle ustanovení § 114a zákona č. 100/1970 Sb. ve znění zákona č. 169/1990 Sb.), jakož i přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra ČSFR z 12. 6. 1991, kterým nebylo vyhověno odvolání navrhovatele proti uvedenému rozhodnutí federálního ministerstva vnitra, jež bylo potvrzeno. Navrhovatel pokládá obě uvedená rozhodnutí za odporující zákonu, má za to, že Nejvyšší soud ČSFR je kompetentní k přezkoumání uvedených rozhodnutí federálních orgánů, a proto navrhoval, aby tato rozhodnutí byla zrušena a navrhovateli přiznán příspěvek za službu podle ustanovení § 110 zákona č. 100/1970 Sb.

Nejvyšší soud ČSFR usnesením zastavil řízení o tomto návrhu.

Z odůvodnění:

Na podkladě uvedeného návrhu bylo třeba především posoudit, zda jsou dány zákonné předpoklady k tomu, aby Nejvyšší soud ČSFR byl oprávněn rozhodnutí správních orgánů, na něž navrhovatel poukazoval, přezkoumávat v občanském soudním řízení (na rozdíl od přezkoumání správních rozhodnutí mimo odvolací řízení orgány k tomu příslušnými podle ustanovení § 65 a § 66 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení).

Podle ustanovení § 244 odst. 1 občanského soudního řádu (zákona č. 99/1963 Sb. ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 78/1983 Sb. a ve znění zákona č. 180/1990 Sb.) se použijí ustanovení tohoto soudního řádu pro řízení o přezkoumání rozhodnutí jiných orgánů soudem tehdy, má-li soud podle zákona taková rozhodnutí přezkoumávat. Z toho tedy vyplývá, že musí být některým ze zákonů výslovně stanoveno, že soud má určité rozhodnutí některého jiného orgánu přezkoumávat.

Např. zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, výslovně stanoví (v § 122 odst. 1), že o oprávněm prostředku proti rozhodnutí orgánu důchodového zabezpečení o zákonném nároku na dávku důchodového zabezpečení rozhoduje soud (a současně je v tomto zákoně uveden i odkaz na ustanovení § 244 a násl. občanského soudního řádu). Jako další příklad lze uvést ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, podle něhož proti rozhodnutí, jímž předseda federálního úřadu pro vynálezy rozhodne o rozkladu proti rozhodnutí tohoto úřadu, vydanému v řízení podle ustanovení § 20, § 23, § 62 a § 67 téhož zákona, je přípustná žádost o jeho přezkoumání soudem (s odkazem na ustanovení § 244 občanského soudního řádu); v tomto posledně příkladmo uvedeném případě by pak náleželo Nejvyššímu soudu ČSFR, aby ve smyslu ustanovení § 245 písm. d) občanského soudního řádu rozhodl o přezkoumání rozhodnutí uvedeného federálního orgánu. Obdobné přezkoumání rozhodnutí jiných orgánů Nejvyšším soudem ČSFR zakotvuje výslovně i ustanovení § 47 zákona č. 47/1990 Sb., o volbách do Federálního shromáždění.

Nárok na přiznání tzv. příspěvku za službu (jehož se týkal navrhovatelův návrh v této věci) je upraven v ustanoveních § 110 až § 114a zákona č. 100/1970 Sb. (ve znění zákonů č. 63/1983 Sb., č. 74/1990 Sb. a č. 169/1990 Sb.), o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

Jak zákon č. 100/1970 Sb., tak i občanský soudní řád (shora citovaný, který nemá zatím ustanovení o připravovaném tzv. správním soudnictví), ale ani jiný právní předpis neukládá, aby soud (a jmenovitě Nejvyšší soud ČSFR) přezkoumával pravomocná rozhodnutí příslušných orgánů o příspěvku za službu. Nejde tu tedy o případy, kdy má soud podle zákona přezkoumávat rozhodnutí jiných orgánů (jak to stanoví § 244 odst. 1 občanského soudního řádu). V tomto smyslu je také třeba vyložit, zvláště u právních předpisů vydaných před účinností Listiny základních práv a svobod, uvozené ústavním zákonem č. 23/1991 Sb., ustanovení čl. 36 odst. 2, věta první, tohoto ústavního zákona („.... nestanoví-li zákon jinak“). Lze poukázat i na to, že také právní předpisy vydané za účinnosti ústavního zákona č. 23/1991 Sb. výslovně stanoví, v kterých případech je dáno oprávnění soudů přezkoumávat rozhodnutí jiných orgánů (srov. např. § 9 odst. 6 a § 19 odst. 2 zákona č. 222/1991 Sb.).

Přitom ustanovení § 103 občanského soudního řádu ukládá soudům (Nejvyšší soud ČSFR nevyjímaje), aby přihlížely vždy k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž mohou ve věci jednat (zda tedy jsou splněny tzv. podmínky řízení). Jde-li o nedostatek podmínek řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví (§ 104 odst. 1 o. s. ř.); tak je tomu i v daném případě, kdy soud nemůže svým postupem odstranit nedostatek podmínek řízení, spočívající v tom, že konkrétní právní předpis upravující určité právní vztahy nepokládá za potřebné (na rozdíl od jiných právních předpisů)

stanovit přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů soudem.

Z uvedených důvodů Nejvyšší soud ČSFR řízení o shora uvedeném návrhu navrhovatele zastavil, protože mu přezkoumání rozhodnutí jiného orgánu, na něž navrhovatel ve svém návrhu poukazoval, žádný právní předpis nesvěřuje.

Poznámky pod čarou:

1) zákon č. 99/1963 Sb. (ve znění se změnami a doplňky vyhlášeném pod č. 78/1983 Sb. a ve znění zákona č. 180/1990 Sb.)